

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije



Območna enota Piran

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Izola**

Vodja območne enote:

mag. Mojca MarjAna Kovač

20. februar 2008

Št. O/II-635-2-08



Trg bratstva 1/Piazza della Fratellanza 1, SI-6330 Piran-Pirano
telefon: +386 (0)5 671 09 41, telefaks: +386 (0)5 671 09 51

e-pošta: zvkdspi@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/00, Matična številka: 1423215

Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522

Davčna številka: SI 45991413

Transakcijski račun: 01100-6030381005

Vsebina

1 UVOD	3
2 PRAVNE OSNOVE	6
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	6
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	6
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	8
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	9
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	9
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	10
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	11
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	11
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	11
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	12
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	12
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	12
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	13
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	14

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelava Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Piran (v nadaljevanju ZVKDS, OE Piran), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Izola so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

1. Načrt prenove steregga mestnega jedra Izole, MZSV Piran, 1981
2. Družbeni plan občine Izola 1986-2000, Območja varstva kulturne in naravne dediščine, MZVNKD Piran, april 1985
3. Posebne strokovne podlage za varstvo naravne in kulturne dediščine za izdelavo zazidalnega načrta "Marina " Izola -planska celota T1/1(MZVNKD Piran, 11.12. 1989)
4. Strokovne podlage varstva naravne in kulturne dediščine za PUP "Staro mestno jedro Izola", avgust 1995
5. Posebne strokovne podlage za UN » 2. oktober« v Izoli, Varovanje naravne in kulturne dediščine , MZVNKD Piran, junij 1996
6. Lokacijski načrt za hitro cesto na odseku Koper-Izola, Trajna deponija Šared, Smernice in pogoji, Zasnove varstva kulturne dediščine, št. O/II-3016-03, december 2003
7. Varovanje kulturne dediščine, Strokovne podlage za območje lokacijskega načrta za povezovalni kanalizacijski vod med Kopro in Izolo, št.: P/V-953-2002, datum: maj 2002
8. Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Izola za območje Livade II v Izoli, št.: P/V-1173-2002 , Piran, 17.7. 2002
9. Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Izola 1986-1990-2000, Spremembe in dopolnitve prostorsko izvedbenega akta, Območje naselja Šared - planska celota 10 s kontaktimi površinami v planskih celotah z 8/2, z 9/1 in z 12/1, Smernice in pogoji, Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine št.. O/II-21-04, Piran, januar 2004
10. Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Izola, Spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev

za podeželje občine Izola Območje Baredi- Sv. Donat, Zasnove varstva kulturne dediščine, smernice in pogoji, št.. O/II-722-04, datum: 1.4. 2004

11. Širše območje bolnišnice Izola, smernice, strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, Mestna občina Koper, Občina Izola, št. : O/II-388-04, september 2004
12. Spremembe in dopolnitve ureditvenega načrta "Simonov zaliv" v Izoli, Smernice in pogoji, Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, št.: O/II-3024-03, Piran, januar 2004
13. Lokacijski načrt za hitro cesto Izola-Lucija in priključno cesto za Piran in Portorož, smernice in pogoji, strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, dopolnitev smernic št.: O/II-770-04, Piran 9.4. 2004
14. Državni lokacijski načrt, hitra cesta Koper Dragonja, Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, smernice, strokovne zasnove varstva kulturne dediščine, št. O/II-2902-04, september 2004

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Izola naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

1. Spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine Izola 1986-1990-2000, "Marina" Izola, smernice in pogoji varstva kulturne dediščine, februar 2004
2. Regionalna zasnova prostorskega razvoja Južne Primorske, Predhodne smernice za načrtovanje varstva kulturne dediščine, Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, Občina Komen, Občina Sežana, Občina Divača, Občina Herpelje-Kozina, Občina Ilirska Bistrica, Predhodne smernice za načrtovanje varstva kulturne dediščine, št. O/II-394-05, marec 2005
3. Državni lokacijski načrt za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, varstvo kulturne dediščine smernice, kulturnovarstveni pogoji, št. O/II-2284-05, september 2005
4. Regionalna zasnova prostorskega razvoja Južne Primorske, Smernice za načrtovanje varstva kulturne dediščine, Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, Občina Komen, Občina Sežana, Občina Divača, Občina Hrpelje-Kozina, Občina Ilirska Bistrica, Predhodne smernice za načrtovanje varstva kulturne dediščine, št. O/II-287-05, december 2005
5. Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja občine Izola, št.: O/II-2057-05, avgust, 2005
6. Prostorski red občine Izola, varstvo kulturne dediščine, smernice, št.: O/II-2057/2-05, junij 2006

7. Državni lokacijski načrt za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije, Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, varstvo kulturne dediščine, smernice, kulturnovarstveni pogoji, dopolnitev, št. O/II-922-06, maj 2006
8. Smernice za občinski lokacijski načrt za Notranje ureditveno območje IPA - 7 v Izoli št. O/II-2607-06, 15.6. 2006
9. Smernice za pripravo OPPN za območje IPA 8 v Izoli, O/II-2794-0724, 10. 2007
10. Dopolnjene smernice za pripravo osnutka državnega prostorskega načrta za hitro cesto na odseku Koper-Dragonja, št. O/II-2888-07, 23.10. 2007

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

Ker je bilo za območje občine Izola izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občinam posredovana z smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS – OE Piran z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Izola.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK, Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi Arheološkega najdišča Simonov zaliv za kulturni spomenik državnega pomena. (Ur.l.RS št.81/99)

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Izola (Ur.obj. PN št.31/84, 16/85 in 15/90);

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljan, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovo z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovo drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

* EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
* ime		Ime enote iz registra.
* tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
* kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
* SDP		Razglasitev za SDP.
	SDP	enota je razglašena za SDP
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev. – tipi varstvenih usmeritev na osnovi tipa enote v RKD (v opisni obliki) in dodaten ti varstva, če je potrebno
opombe		Opombe glede vključitve v seznam / izključitve iz seznama.

ZAVOD	OBCINA	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
ZVKD Piran	IZOLA	193	Izola - Mestno jedro	7	1	valor	naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	194	Izola - Arheološko najdišče Izola mesto	1	2	valor	arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	195	Izola - Arheološko najdišče Simonov zaliv	1	1	SDP	arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	196	Izola - Cerkev sv. Mavra	3	1	valor	stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	197	Izola - Hiša Manziolijev trg 5	2	1	valor	stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	198	Izola - Palača Besenghi degli Ughi	2	1	valor	stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	260	Korte - Vas	7	1		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	261	Korte - Kmečki dvorec Korte 97, 98, 99	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3637	Korte - Cerkev sv. Antona Puščavnika	3	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3639	Malijska - Cerkev Karmelske Matere božje	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3714	Izola - Cerkev sv. Dominika	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3715	Šared - Cerkev sv. Jakoba	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3716	Izola - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3717	Izola - Cerkev Marije Alietske	3	1	valor	stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3718	Jagodje - Cerkev Loretske Matere božje	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3719	Izola - Pokopališče	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3720	Izola - Cerkev sv. Roka	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	3721	Izola - Cerkev sv. Katarine	3	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7220	Izola - Arheološko območje Viližan	1	1	valor	arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7221	Izola - Hiša Drevored 1. maja 11	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7222	Izola - Hiša Gregorčičeva 74	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7223	Izola - Hiša Kraška 2	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7224	Izola - Palača Krpanova 5	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7225	Izola - Hiša Ljubljanska 41	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7226	Izola - Palača Smrekarjeva 50	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7227	Izola - Palača Smrekarjeva 51	2	1		stavbna dediščina

ZAVOD	OBCINA	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
ZVKD Piran	IZOLA	7228	Izola - Hiša Smrekarjeva 63	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7229	Izola - Vila Tomažičeva 1	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7230	Izola - Vila Tomažičeva 2	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7231	Izola - Hiša Trg republike 3	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7232	Izola - Hiša Verdijeva 1	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7233	Izola - Hiša Verdijeva 2	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7234	Izola - Spomenik padlim borcem NOB	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7235	Izola - Spomenik padlim za svobodo	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7236	Korte - Hiša Korte 80	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7237	Korte - Spomenik padlim v NOB in žrtvam fašizma	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7238	Korte - Arheološko najdišče Kaštelir pri Čedljah	1	1		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7239	Izola - Arheološko območje Červinjan	1	1		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7240	Korte - Arheološko najdišče Bocan	1	1		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7242	Jagodje - Spomenik padlim v NOB in žrtvam fašizma	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7243	Malija - Spominsko znamenje žrtvi fašizma	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7256	Izola - Hiša Alietova 18	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7257	Izola - Hiša Gregorčičeva 59	2	1		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7258	Šared - Spomenik padlim borcem v NOB	5	1		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	7935	Izola - Drevored pinij med Izolo in Portorožem	6	2	valor	vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	8104	Izola - Veleposestvo Polje 29	2	2	valor	stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	9759	Jagodje - Predor pod Šaletom	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	9760	Jagodje - Kulturna krajina Koštrlag	11	2		kulturna krajina
ZVKD Piran	IZOLA	9761	Izola - Kulturna krajina Izolski amfiteater	11	2		kulturna krajina
ZVKD Piran	IZOLA	9762	Malija - Kmetija Mikac	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	10235	Izola - Tovarna Droga	2	2		stavbna dediščina

ZAVOD	OBCINA	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
ZVKD Piran	IZOLA	11090	Izola - Železniška postaja	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	14149	Cetore - Vas	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	14150	Korte - Domačija Stara vas 129	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	14151	Malijska - Vas	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	14156	Strunjan - Naselje	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	14286	Dobrava nad Izolo - Hotelski kompleks Belvedere	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	15110	Izola - Tovarna Delamaris	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	16278	Korte - Arheološko najdišče Stara vas pri Medoših	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21615	Izola - Ladja Rex	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21617	Izola - Park Punta	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21618	Izola - Park ob Drevoredu 1. maja	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21619	Izola - Drevored 1. maja	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21620	Izola - Delavsko naselje	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21621	Izola - Dvojni drevored pri cerkvi sv. Mavra	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21622	Izola - Doprsni kip revolucionarja Franca Štoke-Rada	5	2		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21623	Izola - Mladinsko okrevališče	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21624	Izola - Stara šola	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21626	Izola - Hiša Premrlova 6	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21627	Korte - Kulturna krajina Cetore-Korte	11	2		kulturna krajina
ZVKD Piran	IZOLA	21644	Korte - Stara šola	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21645	Korte - Zadrugi dom	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21646	Izola - Spominska plošča delovanju Komunistične partije Italije	5	2		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21647	Izola - Park Trga padlih za svobodo	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21648	Izola - Vila Dantejeva 37	2	2		stavbna dediščina

ZAVOD	OBCINA	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
ZVKD Piran	IZOLA	21649	Korte - Kamniti most na Medljanščici	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21658	Cetore - Arheološko najdišče Medljan	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21659	Baredi - Arheološko najdišče Sv. Donat	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21660	Izola - Arheološko najdišče Stari dor	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21661	Maliija - Arheološko najdišče Malijski hrib	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21662	Šared - Arheološko najdišče Grublje	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21663	Jagodje - Trasa rimskodobnega vodovoda v Šaletu	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	21664	Jagodje - Arheološko najdišče Montekalvo	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	22711	Padna - Kamniti most na Drnici	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	25542	Izola - Spodnji vodni rezervoar Rikorvo	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	25543	Izola - Zgornji vodni rezervoar Rikorvo	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850009	Izola - Drevored pinij od Viližana do Loreta	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850038	Šared - Zaselek Grbci	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850084	Izola - Vila Kosovelova 22	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850089	Izola - Park Arrigoni	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850092	Izola - Hiša Skladiščna ulica 2	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850093	Izola - Trasa in objekti železniške proge Trst - Poreč od do A	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850107	Strunjan - Kulturna krajina Strunjanska dolina	11	2		kulturna krajina
ZVKD Piran	IZOLA	850110	Izola - Spominska plošča na nekdanjem ljudskem domu	5	2		memorialna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850112	Parecag - Arheološko območje Zeleni hrib	1	2		arheološka dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850114	Izola - Trasa in objekti Rižanskega vodovoda	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850115	Izola - Trasa in objekti železniške proge Trst - Poreč od do B	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850116	Izola - Trasa in objekti železniške proge Trst - Poreč od do C	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850123	Izola - Krožna procesijska pot	12	2		zgodovinska krajina

ZAVOD	OBCINA	EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
ZVKD Piran	IZOLA	850131	Malijska - Stara šola	2	2		stavbna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850133	Izola - Drevored pinij med Koprom in Izolo	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850142	Dobrava - Drevored pinij	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	850150	Dobrava - Naselje	7	2		naselbinska dediščina
ZVKD Piran	IZOLA	870060	Seča - Fontana na Nožedi	2	2		stavbna dediščina